

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

BẢN TIN

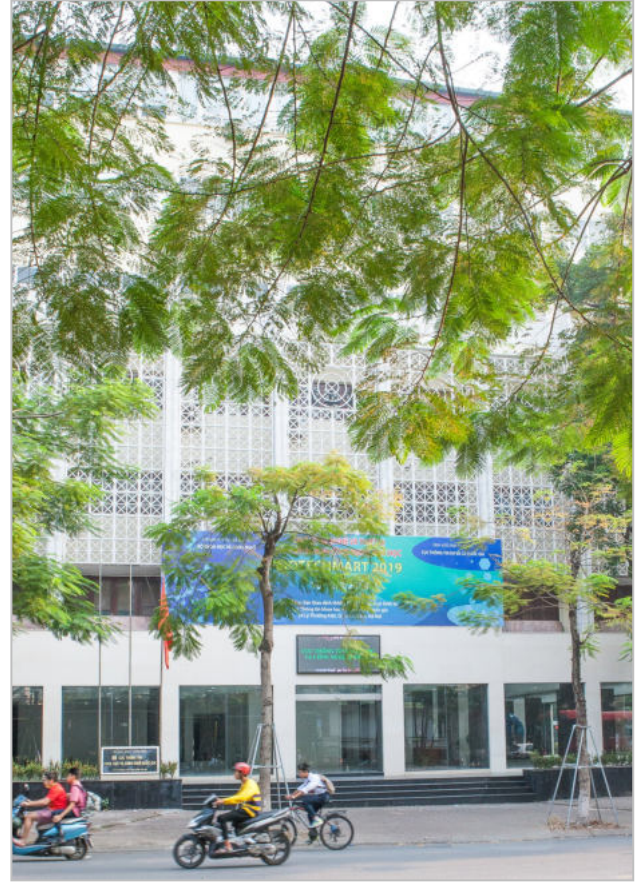
KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

SỐ 24.2021

TIN TỨC SỰ KIỆN

- 01 Công bố danh mục và tuyển chọn tổ chức chủ trì thực hiện nhiệm vụ hằng năm, định kỳ thuộc Đề án 844 năm 2021-2022
- 02 Hội thảo "Kết nối và phát huy nguồn lực của người Việt Nam ở nước ngoài hỗ trợ cho khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở Việt Nam"
- 03 Phát động cuộc thi "Ý tưởng, dự án khởi nghiệp sáng tạo tỉnh Cà Mau 2021"
- 04 Công nghệ giáo dục hút mạnh nguồn vốn ngoại

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 05 Những hệ sinh thái khởi nghiệp hàng đầu năm 2021: xếp hạng 1.000 thành phố và 100 quốc gia
- 06 Các hoạt động hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Việt Nam năm 2020

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: (024) 38262718

KIẾN THỨC KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 07 Toàn cảnh đầu tư vốn mạo hiểm Quý 1 năm 2021 (P1)

CÔNG BỐ DANH MỤC VÀ TUYỂN CHỌN TỔ CHỨC CHỦ TRÌ THỰC HIỆN NHIỆM VỤ HẰNG NĂM, ĐỊNH KỲ THUỘC ĐỀ ÁN 844 NĂM 2021-2022

Thực hiện Quyết định số 1613/QĐ-BKHCN ngày 18/06/2021 của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ ban hành danh mục sửa đổi, bổ sung nhiệm vụ thuộc Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025” (Đề án 844) bắt đầu thực hiện từ năm 2021-2022, Bộ Khoa học và Công nghệ thông báo đến các tổ chức, doanh nghiệp và cá nhân về danh mục nhiệm vụ và phương thức nộp hồ sơ đăng ký thực hiện các nhiệm vụ hằng năm, định kỳ thuộc Đề án 844 bắt đầu thực hiện từ năm 2021-2022.

Danh mục các nhiệm vụ thuộc Đề án 844 bắt đầu thực hiện từ năm 2021-2022

I. Nhóm nhiệm vụ đào tạo, nâng cao năng lực cho khởi nghiệp đổi mới sáng tạo (ĐMST); truyền thông về hoạt động khởi nghiệp, hỗ trợ khởi nghiệp, đầu tư cho khởi nghiệp và phổ biến, tuyên truyền các điển hình khởi nghiệp thành công của Việt Nam

- 1. Hỗ trợ nâng cao năng lực của các cơ sở đào tạo, giáo dục nghề nghiệp cũng như các cơ sở nghiên cứu về đào tạo, truyền thông, cung cấp dịch vụ hỗ trợ khởi nghiệp ĐMST.
- 2. Hỗ trợ nâng cao năng lực của địa phương trong xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST.
- 3. Hỗ trợ nâng cao năng lực khu vực tư nhân trong đào tạo, ươm tạo, kết nối, gọi vốn, truyền thông cho khởi nghiệp ĐMST, kết nối hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST Việt Nam với quốc tế.

II. Nhóm nhiệm vụ hỗ trợ hoạt động của một số cơ sở ươm tạo, tổ chức thúc đẩy kinh doanh, tổ chức cung cấp thiết bị dùng chung

4. Hỗ trợ phát triển trung tâm ĐMST, trung tâm khởi nghiệp ĐMST tại bộ, ngành, địa phương, tổ chức có tiềm năng phát triển khởi nghiệp ĐMST.

III. Nhóm nhiệm vụ phát triển thị trường, kết nối các mạng lưới khởi nghiệp, hỗ trợ khởi nghiệp, đầu tư mạo hiểm của Việt Nam với khu vực và thế giới; kết nối và hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tham gia các khóa huấn luyện tập trung ngắn hạn tại một số tổ chức thúc đẩy kinh doanh uy tín ở nước ngoài

- 5. Hỗ trợ phát triển các mạng lưới khởi nghiệp, hỗ trợ khởi nghiệp ĐMST.
- 6. Hỗ trợ phát triển thị trường cho doanh nghiệp khởi nghiệp ĐMST; phát triển các nền tảng trực tuyến liên kết, kết nối các thành phần của hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST.

Phương thức tổ chức thực hiện

- Các tổ chức, đơn vị nghiên cứu danh mục đề bài được công bố và đề xuất các dự án, sáng kiến, chương trình phù hợp với mục tiêu và yêu cầu kết quả đạt được trong từng loại hình nhiệm vụ.
- Khuyến khích các tổ chức, đơn vị liên kết, liên danh với nhau để thực hiện nhiệm vụ. Khuyến khích

sử dụng các nguồn vốn đối ứng từ ngân sách địa phương, nguồn vốn tư nhân, nguồn vốn quốc tế để triển khai dự án.

- Tổ chức đăng ký chủ trì nhiệm vụ có thể đề xuất các hoạt động trong các nhiệm vụ khác nhau trong một thuyết minh, không cần thiết phải nộp nhiều thuyết minh cho nhiều nhiệm vụ.

- Tổ chức đăng ký chủ trì nhiệm vụ có thể đề xuất giải pháp để giải quyết một hoặc một số vấn đề được đưa ra tại cột 3 “Vấn đề cần giải quyết”, hoặc đề xuất những vấn đề, nội dung mới, có nhu cầu thực tiễn không có trong danh mục theo sáng kiến.

Khi đề xuất mới, tổ chức đăng ký chủ trì nhiệm vụ cần giải trình rõ lý do đề xuất, sự cần thiết, giải pháp và chỉ số đánh giá thực hiện công việc (KPI) cụ thể phù hợp với mục tiêu của từng nhiệm vụ.

- Các hồ sơ đủ điều kiện sẽ vào vòng thuyết trình, Bộ KH&CN sẽ tổ chức hội đồng đánh giá thuyết minh, thẩm định kinh phí để xét duyệt nhiệm vụ.

Yêu cầu chung với đơn vị chủ trì nhiệm vụ:

- Có KPI, phương thức đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ trong Thuyết minh nhiệm vụ, gắn kết chặt chẽ với mục tiêu phát triển kinh tế-xã hội và mục tiêu của Đề án 844 (trong Quyết định số 844/QĐ-TTg và Quyết định số 188/QĐ-TTg);

- Cập nhật các thông tin liên hệ (SĐT, Email, ...), thông tin liên quan (danh sách chuyên gia, nhà đầu

tư, cố vấn, huấn luyện viên, doanh nghiệp khởi nghiệp ĐMST, tài liệu bồi dưỡng kiến thức, tập huấn, ấn phẩm truyền thông về cơ sở dữ liệu của Đề án 844 và Cổng thông tin khởi nghiệp ĐMST quốc gia;

- Có phương án truyền thông, đặc biệt hướng tới truyền thông quốc tế về quá trình triển khai và hiệu quả, tác động của nhiệm vụ;

- Có đánh giá tác động, hiệu quả triển khai của nhiệm vụ đối với văn hóa-kinh tế-xã hội; xây dựng phương án phát triển sau khi hoàn thành nhiệm vụ;

- Xây dựng kênh tương tác với các đối tượng thụ hưởng của nhiệm vụ; xây dựng phương án kết nối dữ liệu với các nền tảng, cơ sở dữ liệu của Bộ KH&CN khi kết thúc nhiệm vụ.

Thời hạn nhận hồ sơ

Thời hạn cuối cùng nhận hồ sơ đăng ký thực hiện nhiệm vụ là 17h00 ngày 04/08/2021.

Thời điểm nhận hồ sơ được tính là thời điểm đóng dấu đến của Văn phòng các Chương trình khoa học và công nghệ quốc gia hoặc dấu đến của Văn thư Bộ Khoa học và Công nghệ.

Thông tin chi tiết tham khảo tại:

[http://dean844.most.gov.vn/cong-bo-danh-muc-nhiem-vu-thuoc-de-an-844-bat-dau-thuc-hien-tu-nam-2021-2022.htm?](http://dean844.most.gov.vn/cong-bo-danh-muc-nhiem-vu-thuoc-de-an-844-bat-dau-thuc-hien-tu-nam-2021-2022.htm?fbclid=IwAR0ucBASaPKAzGEnXILvXr-IriWKNrcPtEQTABt8ittorjK5WdZlx67AknY)

[fbclid=IwAR0ucBASaPKAzGEnXILvXr-IriWKNrcPtEQTABt8ittorjK5WdZlx67AknY](http://dean844.most.gov.vn/cong-bo-danh-muc-nhiem-vu-thuoc-de-an-844-bat-dau-thuc-hien-tu-nam-2021-2022.htm?fbclid=IwAR0ucBASaPKAzGEnXILvXr-IriWKNrcPtEQTABt8ittorjK5WdZlx67AknY)

HỘI THẢO “KẾT NỐI VÀ PHÁT HUY NGUỒN LỰC CỦA NGƯỜI VIỆT NAM Ở NƯỚC NGOÀI HỖ TRỢ CHO KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VIỆT NAM”

Chiều ngày 16/7/2021 sắp tới, Văn phòng Đề án 844, Cục Phát triển Thị trường và Doanh nghiệp Khoa học và Công nghệ và Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam tại nước ngoài sẽ phối hợp với Hội khoa học và chuyên gia Việt Nam toàn cầu (AVSE Global) tổ chức Hội thảo Kết nối và phát huy nguồn lực của người Việt Nam ở nước ngoài hỗ trợ cho khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Việt Nam để thu hút các nhà khoa học, chuyên gia công nghệ, doanh nhân kiều bào chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm thực tế cho doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo Việt Nam.

Bên cạnh đó, hội thảo cũng được kỳ vọng sẽ tập hợp những mạng lưới về chuyên gia, tập đoàn đang vận hành hiệu quả tại Việt Nam, hướng đến việc chuyển giao mô hình vận hành cho Mạng lưới kết nối khởi nghiệp sáng tạo quốc gia (VIEN) và hợp tác để tối ưu hóa nguồn lực.

Hai điểm nhấn của hội thảo là Lễ ký kết thỏa thuận hợp tác giữa Ban điều hành Đề án 844 và Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam ở nước ngoài về phát triển mạng lưới người Việt Nam ở nước ngoài hỗ trợ cho khởi nghiệp ĐMST và phát động chương trình Global Mentoring Program for V-Startups với mục đích cố vấn, hỗ trợ startup Việt Nam giải quyết các vấn đề, khó khăn mà startup đang gặp phải dưới dạng hình thức cố vấn 1-1 bởi các chuyên gia người Việt ở nước ngoài. Bên cạnh đó, tại Hội thảo, các diễn giả còn trình bày các nội dung đang được đồng đảo cộng đồng khởi nghiệp quan tâm, như: Từ patent “made in US” đến sản phẩm “Made in Vietnam” dành

cho hàng triệu người Đông Nam Á. Chia sẻ kinh nghiệm và bài học của hành trình thương mại hóa sản phẩm công nghệ; Trí tuệ nhân tạo, tự động hóa và nguồn lực con người: cơ hội nào cho Việt Nam; Bài học startup ở châu Âu: lợi thế cạnh tranh của doanh nghiệp người Việt.

- Link sự kiện: <https://fb.me/e/QWrpm30C>

- Thời gian: 14h00 - 18h00, ngày 16/07/2021

- Link đăng ký tham gia: <https://bitly.com/3Aw2sEO>

- Đối tượng: Các đại diện startup từ cấp quản lý trở lên, đại diện các vườn ươm, tổ chức thúc đẩy kinh doanh, viện/ trường

- Hình thức tham dự hội thảo:

- Trực tiếp (Giới hạn 50 chỗ ngồi): Phòng hội thảo tại Trụ sở Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam ở nước ngoài, 32 Bà Triệu, Hoàn Kiếm, Hà Nội.

- Trực tuyến (Không giới hạn số lượng đăng ký): Đường link tham dự sẽ được gửi đến email người đăng ký vào ngày 15/07/2021.

- Hạn cuối đăng ký: 23h59' ngày 14/07/2021

- Thông tin liên hệ:

Chị Đào Lê Linh Chi, Cán bộ VP Đề án 844

Email: Dllchi@most.gov.vn

SĐT: +84948312260

PHÁT ĐỘNG CUỘC THI “Ý TƯỞNG, DỰ ÁN KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO TỈNH CÀ MAU 2021”

Baodautu.vn - Cuộc thi “Ý tưởng, dự án khởi nghiệp sáng tạo tỉnh Cà Mau 2021” nhằm khơi gợi tinh thần khởi nghiệp trong cộng đồng, giới trẻ tỉnh Cà Mau và khu vực đồng bằng sông Cửu Long.

Trung tâm Xúc tiến đầu tư và hỗ trợ doanh nghiệp tỉnh Cà Mau (IPEC) chủ trì phối hợp với Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam Chi nhánh tại Cần Thơ (VCCI Cần Thơ) và Mạng lưới Khởi nghiệp đồng bằng sông Cửu Long, các sở ngành liên quan tổ chức phát động cuộc thi “Ý tưởng, dự án khởi nghiệp sáng tạo tỉnh Cà Mau 2021”.

Về đối tượng tham gia gồm các ý tưởng/dự án khởi nghiệp đã và đang triển khai thực tế, không giới hạn độ tuổi, không phân biệt giới tính, trình độ, nghề nghiệp, hiện đang sinh sống, làm việc hoặc có hộ khẩu tại đồng bằng sông Cửu Long. Cá nhân/nhóm (mỗi nhóm tối đa 5 thành viên) không giới hạn số

lượng dự án/ý tưởng khi đăng ký tham gia.

Về lĩnh vực dự thi, tỉnh Cà Mau đăng cai tổ chức Cuộc thi với lĩnh vực ưu tiên là: Giải pháp thích ứng với biến đổi khí hậu. Trong đó Ban tổ chức yêu cầu: ý tưởng/dự án phải có tính đổi mới sáng tạo, xuất phát từ ý tưởng, mong muốn khởi nghiệp của cá nhân/nhóm dự thi; có ứng dụng công nghệ hoặc tạo ra những giải pháp công nghệ cho cộng đồng, góp phần phát triển kinh tế, xã hội, bảo vệ, bảo tồn, gia tăng giá trị cho tài nguyên bản địa, văn hóa bản địa của địa phương, vùng miền, nâng cao hình ảnh địa phương với cộng đồng trong và ngoài nước, giải quyết các thách thức về môi trường, biến đổi khí hậu... có khả

năng thương mại hóa, nhân rộng.

Ban tổ chức sẽ nhận hồ sơ đến hết ngày 30/8/2021, gồm vòng sơ tuyển từ 01/9/2021 - 15/9/2021, vòng đào tạo với thời gian đào tạo và hoàn thiện hồ sơ: từ tuần thứ 01 đến tuần thứ 2 tháng 10/2021, vòng thuyết trình dự kiến: tuần thứ 4 tháng 10/2021 và vòng chung kết dự kiến diễn ra vào tuần thứ 2 tháng 11/2021.

Theo Ban tổ chức cuộc thi, ngoài ý tưởng/dự án khởi nghiệp sáng tạo, Ban tổ chức vẫn nhận hồ sơ dự thi ở các lĩnh vực khác, tuy nhiên, hồ sơ sẽ được chuyển về cho VCCI Cần Thơ hoặc tỉnh thành đăng cai tổ chức theo lĩnh vực thí sinh đăng ký dự thi.

Các hồ sơ thuộc lĩnh vực thích ứng với biến đổi khí hậu sẽ được xét chọn tại Cuộc thi Khởi nghiệp

tỉnh Cà Mau, lĩnh vực chế biến thực phẩm sẽ được xét chọn tại Cuộc thi Khởi nghiệp tỉnh Đồng Tháp, các hồ sơ thuộc các lĩnh vực còn lại sẽ được xét chọn tại Cuộc thi Khởi nghiệp đồng bằng sông Cửu Long. Trường hợp ý tưởng khởi nghiệp được chọn vào vòng chung kết, bắt buộc phải có sản phẩm mẫu.

Cuộc thi được kỳ vọng sẽ góp phần phát triển các doanh nghiệp khởi nghiệp trở thành doanh nghiệp lớn thông qua việc kết nối các nhà đầu tư trong và ngoài nước, các quỹ đầu tư lớn. Đồng thời kỳ vọng hình thành mạng lưới tương tác, hỗ trợ giữa các mentors (doanh nghiệp, nhà tư vấn) và mentees (cá nhân, tổ chức khởi nghiệp), tìm kiếm nhà đầu tư cho các ý tưởng, dự án khởi nghiệp tại Cà Mau và các tỉnh trong vùng đồng bằng sông Cửu Long./.

Cơ cấu giải thưởng

- 01 giải nhất trị giá 20.000.000 đồng tiền mặt, quảng bá sản phẩm/dịch vụ trên website iPEC (ipec.com.vn), Fanpage Khởi nghiệp Cà Mau, hỗ trợ bán sản phẩm/dịch vụ trên sàn giao dịch thương mại điện tử tỉnh Cà Mau, ưu tiên xem xét tham gia chương trình hỗ trợ khởi nghiệp tỉnh Cà Mau với giá trị lên đến 100 triệu đồng mỗi dự án.

- 01 giải nhì trị giá 15.000.000 đồng tiền mặt, quảng bá sản phẩm/dịch vụ trên website iPEC (ipec.com.vn), Fanpage Khởi nghiệp Cà Mau, hỗ trợ bán sản phẩm/dịch vụ trên sàn giao dịch thương mại điện tử tỉnh Cà Mau, ưu tiên xem xét tham gia chương trình hỗ trợ khởi nghiệp tỉnh Cà Mau với giá trị lên đến 100 triệu đồng mỗi dự án.

- 01 giải ba trị giá 10.000.000 đồng tiền mặt, quảng bá sản phẩm/dịch vụ trên website iPEC (ipec.com.vn), Fanpage Khởi nghiệp Cà Mau, hỗ trợ bán sản phẩm/dịch vụ trên sàn giao dịch thương mại điện tử tỉnh Cà Mau, ưu tiên xem xét tham gia chương trình hỗ trợ khởi nghiệp tỉnh Cà Mau với giá trị lên đến 100 triệu đồng mỗi dự án.

- 02 giải khuyến khích trị giá 5.000.000 tiền mặt mỗi giải, quảng bá sản phẩm/dịch vụ trên website iPEC (ipec.com.vn), Fanpage Khởi nghiệp Cà Mau, hỗ trợ bán sản phẩm/dịch vụ trên sàn giao dịch thương mại điện tử tỉnh Cà Mau, ưu tiên xem xét tham gia chương trình hỗ trợ khởi nghiệp tỉnh Cà Mau với giá trị lên đến 100 triệu đồng mỗi dự án.

CÔNG NGHỆ GIÁO DỤC HÚT MẠNH NGUỒN VỐN NGOẠI

Baodautu.vn - Trong bối cảnh Covid-19 diễn biến phức tạp, nhưng giáo dục tại Việt Nam vẫn là ngành kinh doanh sinh lợi và thu hút ngày càng nhiều nhà đầu tư nước ngoài tham gia.

Khởi nghiệp công nghệ giáo dục hút vốn ngoại

Mới đây, Tập đoàn Giáo dục EQuest đã thu hút một khoản đầu tư mới từ Công ty đầu tư toàn cầu KKR. Thỏa thuận này nằm trong kế hoạch của KKR nhằm tăng gấp ba lần đầu tư vào Việt Nam trong thập kỷ tới.

Các khoản đầu tư của KKR vào Việt Nam đã vượt 1 tỷ USD vào năm 2020 sau khi một tập đoàn do KKR đứng đầu mua cổ phần của Vinhomes JSC, nhà phát triển bất động sản lớn nhất trong nước.

Trong giáo dục, nhà đầu tư ngoại rất hứng thú với các công ty khởi nghiệp công nghệ giáo dục (edtech). Đây được xem là một trong những khoản đầu tư nóng nhất hiện nay tại Việt Nam, thu hút rất nhiều

quỹ đầu tư mạo hiểm tham gia.

Đơn cử, ELSA - một ứng dụng trên thiết bị di động giúp người học cải thiện kỹ năng phát âm - đã giành được 15 triệu USD đầu tư trong vòng tài trợ do Vietnam Investments Group và SIG đồng dẫn đầu. Trong khi đó, một công ty khởi nghiệp edtech khác là Edmicro đã gọi vốn thành công từ các công ty đầu tư mạo hiểm là BEENEXT, Qualgro và Insignia Ventures Partners (trụ sở tại Singapore).

Nhận định về xu hướng này, bà Quế Vũ (Công ty Luật Rajah & Tann LCT) chia sẻ với phóng viên Báo Đầu tư rằng, các thương vụ M&A tại Việt Nam đang ngày càng nhiều. Đặc biệt, M&A trong lĩnh vực giáo dục những năm gần đây đã trở thành xu hướng.

“Thế hệ trẻ sẵn sàng tiếp nhận các cơ hội giáo

dục cho bản thân và con cái họ. Không chỉ trường quốc tế đáp ứng mọi bậc học, mà còn nhiều trung tâm tiếng Anh được mở ra để đáp ứng nhu cầu học tiếng Anh của nhiều lứa tuổi khác nhau. Các thành phố lớn như Hà Nội và TP. HCM hiện có hơn 450 trung tâm Anh ngữ và hơn 50 trường học cung cấp chương trình quốc tế”, bà Quế Vũ nói.

Thị trường Edtech sẽ có quy mô lên đến 4 tỷ USD

Lĩnh vực giáo dục được các nhà đầu tư tư nhân trong và ngoài nước rất quan tâm. Một số khoản đầu tư tư nhân đáng chú ý có thể kể đến là Mekong Capital đầu tư vào Yola, TGP đầu tư vào VAS, Cognita đầu tư vào Trường Quốc tế TP.HCM, IAE đầu tư vào Đại học Western, EQT đầu tư vào Anh văn Hội Việt Mỹ, North Anglia tiếp quản BIS, KKR đầu tư vào EQuest.

Ông Nguyễn Trí Hiền, Tổng giám đốc Công ty cổ phần Công nghệ giáo dục Thiên Hà Xanh cho biết, thị trường edtech của Việt Nam đã thu hút khoảng 45 triệu USD vốn đầu tư trong năm 2020, chưa kể các giao dịch không được tiết lộ. Nhiều công ty nước ngoài đã tích cực giới thiệu công nghệ giáo dục của họ tại Việt Nam. Một loạt nền tảng edtech mới đã được tung ra thị trường để đáp ứng nhu cầu học tập trực tuyến đang gia tăng.

“Thị trường edtech ước tính sẽ đạt 4 tỷ USD vào cuối năm nay”, ông Hiền nhận định.

Gần đây nhất, Astrid, công ty khởi nghiệp trong lĩnh vực dạy tiếng Anh đến từ Thụy Điển đã chính thức tham gia thị trường Việt Nam. Ứng dụng của công ty này có giao diện vui vẻ và hấp dẫn, khuyến khích người dùng chơi và học tiếng Anh.

NPX Point Avenue có trụ sở tại Singapore, một công ty edtech cung cấp các dịch vụ giáo dục phổ thông, cũng nhận được 12 triệu USD trong vòng gọi vốn Series A do Công ty cổ phần tư nhân Gaw Capital của Hồng Kông dẫn đầu. Khoản tài trợ này sẽ giúp Công ty mở rộng hiện diện tại Việt Nam.

Bên cạnh các công ty khởi nghiệp edtech, các chuyên gia cho rằng, đầu tư vào các trường mẫu giáo và trung học sẽ tiếp tục phát triển mạnh, bao gồm các cơ sở mới, các giao dịch mua bán và sáp nhập và cổ phần tư nhân. Phân khúc này được chú ý nhiều hơn bất kỳ phân khúc nào khác trong những năm gần đây và luôn nằm trong tầm ngắm của các nhà đầu tư chiến lược và tài chính.

Một phân khúc tiềm năng khác để đầu tư là giáo dục đại học (cao đẳng, đại học). Một báo cáo cho thấy, các gia đình Việt Nam thường dành một nửa thu nhập để cho con đi du học tại các cơ sở giáo dục đại học nước ngoài. Mỗi năm, người Việt Nam chi 3 tỷ USD cho giáo dục ở nước ngoài. Nếu thị trường giáo dục đại học của Việt Nam có thể cải thiện chất lượng đào tạo theo tiêu chuẩn quốc tế, thì rất nhiều sinh viên Việt Nam sẽ cân nhắc học tập trong nước, thay vì ra nước ngoài./.

NHỮNG HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP HÀNG ĐẦU NĂM 2021: XẾP HẠNG 1.000 THÀNH PHỐ VÀ 100 QUỐC GIA

StartupBlink, trung tâm nghiên cứu khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo toàn cầu, mới đưa ra Chỉ số Xếp hạng Hệ sinh thái Khởi nghiệp 2021 cho 1.000 thành phố và 100 quốc gia trên toàn thế giới, đồng thời theo dõi cả động lực và xu hướng trong hệ sinh thái khởi nghiệp kể từ năm 2017.

Báo cáo năm nay cũng có nhiều phần mới bao gồm: xếp hạng ngành, xếp hạng các thành phố đảo, phân tích theo điểm phụ, phân tích theo dân số, hệ sinh thái thành phố ở các quốc gia chưa được xếp hạng và thậm chí là xếp hạng dựa trên các tiêu chí của các công ty khởi nghiệp đặc biệt như các “kỳ lân”.

Thuật toán được sử dụng để tạo bảng xếp hạng phân tích hàng chục nghìn điểm dữ liệu được cung cấp bởi các đối tác toàn cầu như Crunchbase, cùng

với dữ liệu thu thập từ hơn hàng chục nghìn thành viên đã đăng ký trên Bản đồ toàn cầu StartupBlink.

Mối quan hệ đối tác của Startup Blink với Crunchbase cho phép sử dụng tính năng và xếp hạng hàng trăm hệ sinh thái - làm nổi bật dữ liệu về hàng nghìn công ty khởi nghiệp để hiểu chất lượng và tần suất của đổi mới sáng tạo, cũng như xu hướng của các hệ sinh thái trên khắp thế giới.

Tổng điểm trong bảng xếp hạng quốc gia và thành phố của StartupBlink được tính bằng tổng của

Số lượng

Chất lượng

Môi trường kinh doanh

3 đơn vị đo lường chính gồm: chất lượng, số lượng (các doanh nghiệp khởi nghiệp và các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp) và môi trường kinh doanh. Dựa trên tổng điểm này, StartupBlink đã đưa ra kết quả xếp hạng trong các bảng bao gồm các thông tin quan trọng về mỗi quốc gia và thành phố được xếp hạng.

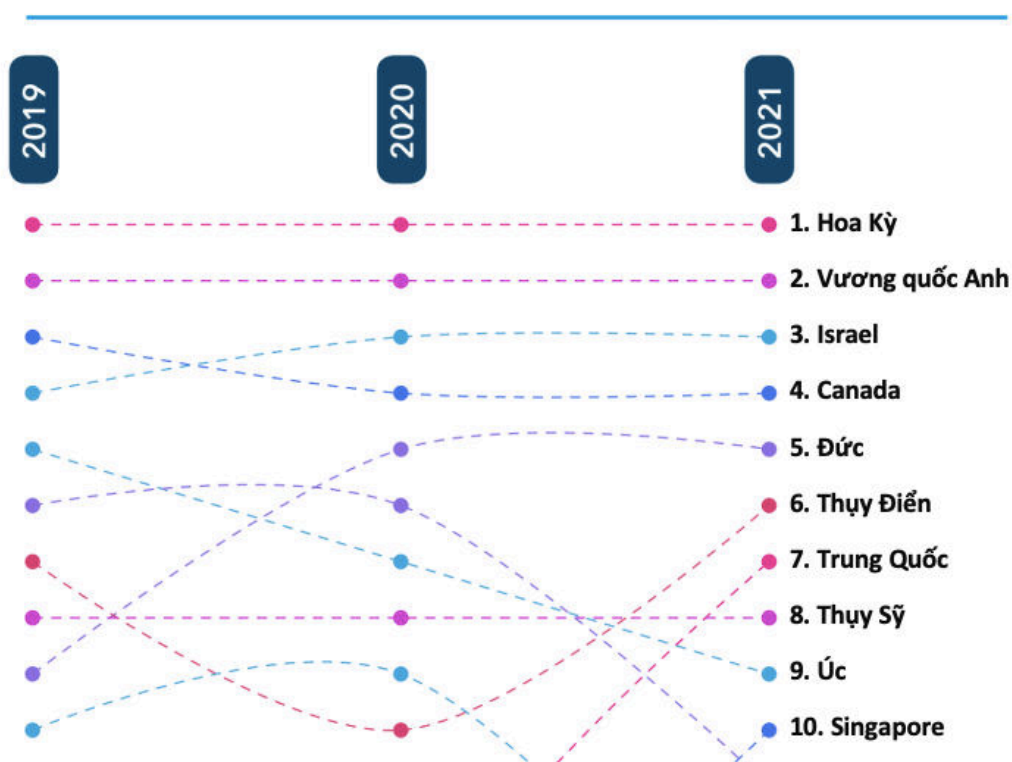
Bảng xếp hạng các quốc gia hàng đầu

Khi so sánh với năm 2020, năm nay, 5 quốc gia hàng đầu đều giữ nguyên thứ hạng so với năm ngoái, tuy nhiên, có một số thông tin thú vị. Thứ nhất, Hoa Kỳ vẫn duy trì vị trí dẫn đầu, Vương quốc Anh xếp thứ 2, cho thấy bối cảnh đổi mới sáng tạo mạnh mẽ và chiếm ưu thế ở 267 thành phố của Hoa Kỳ được xếp hạng trong báo cáo này.

Ngoài ra, lần đầu tiên kể từ năm 2017, Brexit thực sự có ảnh hưởng tiêu cực đến hệ sinh thái khởi nghiệp của Vương quốc Anh. Điều thú vị khác đó là sự thay đổi trong nhóm được gọi là Hệ sinh thái khởi nghiệp “Big 4”: Mỹ, Anh, Israel và Canada. Canada vẫn đứng thứ 4, nhưng giờ đây nước này gần với hệ sinh thái khởi nghiệp của Đức ở vị trí thứ 5 hơn so với Anh và Israel. Do đó, bây giờ chúng ta có thể gọi thành câu lạc bộ “Big 3” do Mỹ dẫn đầu với khoảng cách lớn so với cả hai nước Anh và Israel.

Các hệ sinh thái thành phố hàng đầu

Năm 2021 đã chứng kiến những thay đổi đối với 10 thành phố, với 5 thành phố hàng đầu năm nay là: San Francisco (thứ nhất), New York (thứ 2), Bắc Kinh

(thứ 3), Los Angeles (thứ 4) và London (thứ 5).

Hai hệ sinh thái khởi nghiệp hàng đầu vẫn giữ nguyên như năm ngoái là: San Francisco và New York. San Francisco là “siêu tân tinh” của hệ sinh thái khởi nghiệp, bằng chứng là tổng điểm của nó cao gần gấp 3 lần so với New York. Giống như năm ngoái, New York đáng được ăn mừng vì đã xây dựng được hệ sinh thái khởi nghiệp mạnh thứ 2 toàn cầu.

Bắc Kinh, hiện xếp thứ 3 sau khi tăng 3 bậc, là bằng chứng cho thấy mô hình đổi mới sáng tạo của Trung Quốc đang phát huy tác dụng. Xếp thứ 4 toàn cầu là Los Angeles, một thành phố không chỉ đang trở thành trung tâm giải trí mà hiện còn là thành phố dẫn đầu về công nghệ toàn cầu, vượt xa các hệ sinh thái như London và Boston.

London, xếp thứ 5, đang phải đối mặt với một môi trường đầy thách thức. Boston, xếp thứ 6, không thể theo kịp với thành tích xuất sắc của Bắc Kinh và Los Angeles, từ bỏ 2 bậc nhưng vẫn giữ vững vị trí dẫn đầu toàn cầu. Ở vị trí thứ 7 là một thành phố khác của Trung Quốc, đó là Thượng Hải, đang củng cố vị

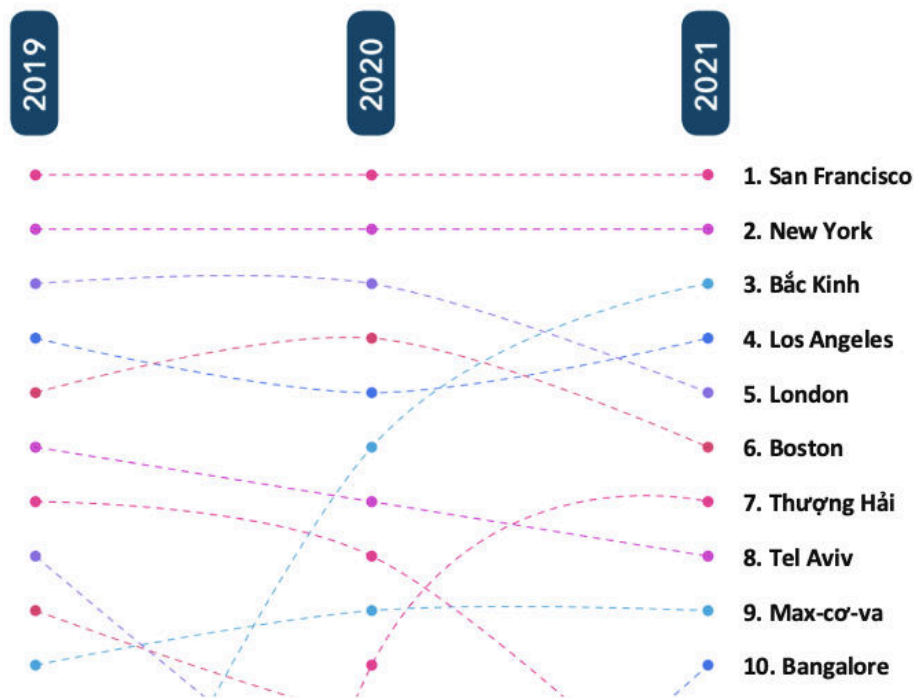
trí như một trung tâm hàng đầu thế giới và điều này cung cấp thêm bằng chứng về tốc độ phát triển vượt trội của các hệ sinh thái Trung Quốc.

Ở vị trí thứ 8, Tel Aviv là một hệ sinh thái khởi nghiệp quốc tế đại diện cho quốc gia khởi nghiệp Israel. Đứng ở vị trí thứ 9 là Moscow, một trung tâm hùng mạnh với những tài năng xuất chúng, tuy nhiên, hệ sinh thái được định hướng nội địa hơn, phục vụ chủ yếu cho thị trường rộng lớn của Nga, mặc dù có tiềm năng vươn ra toàn cầu nếu tình hình địa chính trị cho phép. Ở vị trí thứ 10 sau khi tăng 4 bậc, đó là hệ sinh thái Bangalore, một mô hình kết hợp của trung tâm quốc tế cũng được hưởng lợi thế của thị trường địa phương rộng lớn ở Ấn Độ.

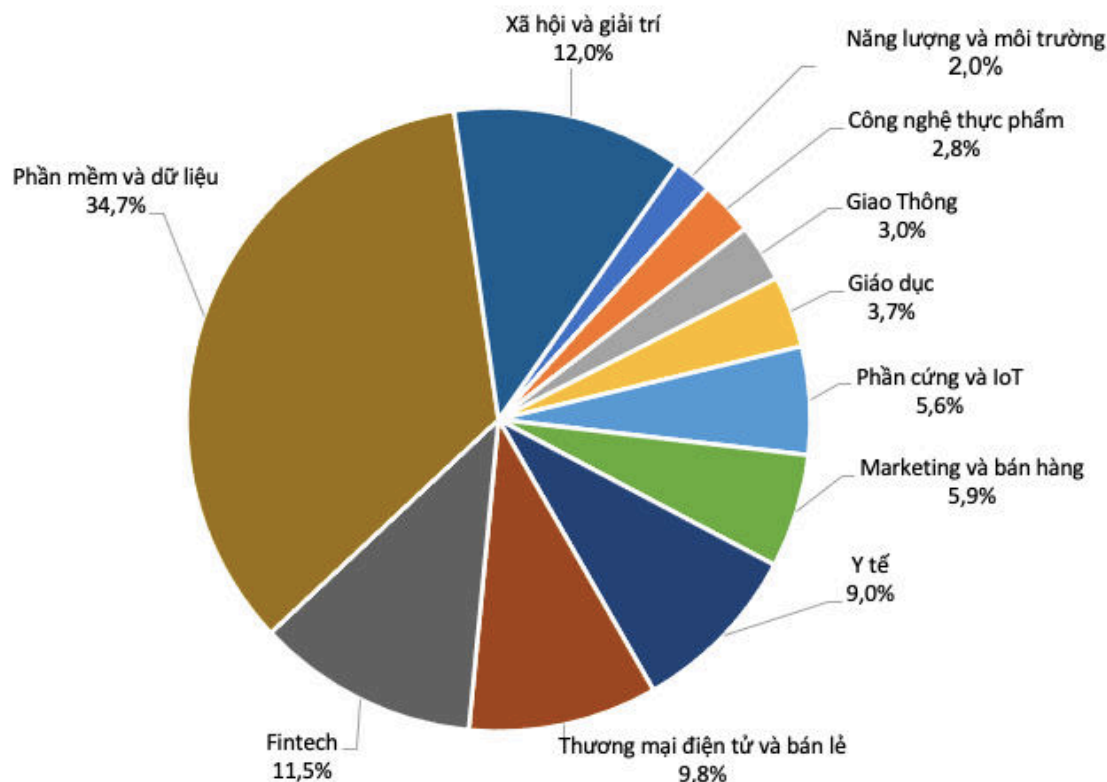
Xếp hạng ngành

Dựa trên mẫu của gần 100.000 doanh nghiệp khởi nghiệp, StartupBlink đã chỉ ra các xu hướng thú vị liên quan đến các ngành khởi nghiệp chính, có liên quan đến mức độ hoạt động của họ (số lượng các công ty khởi nghiệp) và mức độ mở rộng (số lượng kỳ lân).

NHỮNG XU HƯỚNG TRONG 20 THÀNH PHỐ HÀNG ĐẦU

CÁC XU HƯỚNG KHỞI NGHIỆP CHÍNH

Ngành có nhiều hoạt động và khả năng mở rộng nhất là Phần mềm & Dữ liệu với hơn 24.000 công ty khởi nghiệp và 255 kỳ lân. Ngành hoạt động tích cực tiếp theo là Công nghệ Xã hội & Giải trí với hơn 8.000 công ty khởi nghiệp nhưng số lượng kỳ lân tương đối thấp ở con số 26. Mặt khác, Thương mại điện tử & Công nghệ Bán lẻ, một ngành có số lượng công ty khởi nghiệp thấp hơn (dưới 7.000), nhưng mức độ mở rộng cao thứ hai với 119 kỳ lân.

Các ngành rất năng động khác cũng có mức độ mở rộng cao là Fintech, với hơn 8.000 công ty khởi nghiệp và 110 kỳ lân, Công nghệ Y tế, với hơn 6.000 công ty khởi nghiệp và 40 kỳ lân. Một ngành thú vị là Công nghệ Vận tải, chỉ có hơn 2.000 công ty khởi nghiệp trong bản đồ của StartupBlink nhưng chắc chắn có khả năng mở rộng cao, với 55 kỳ lân.

Xếp hạng hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam

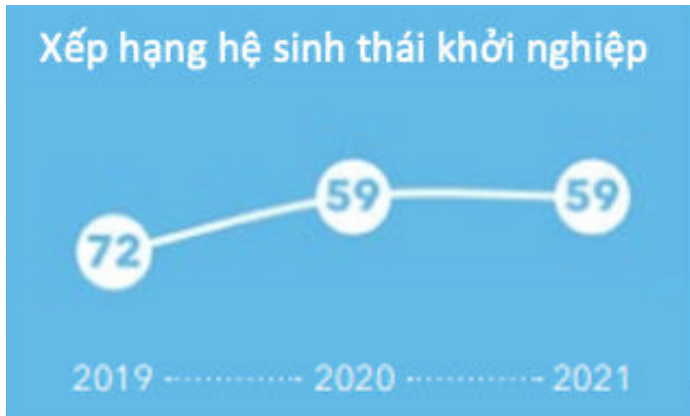
Mặc dù Việt Nam vẫn duy trì thứ hạng thứ 59 trên

toàn cầu vào năm 2020, nhưng cả hai thành phố của Việt Nam là TP. Hồ Chí Minh và Hà Nội đều tăng hạng vào năm 2021, kết quả này cho thấy đà tăng trưởng tích cực so với năm ngoái. Đứng thứ nhất ở Việt Nam là TP. Hồ Chí Minh đã tăng 46 bậc lên vị trí thứ 179, trong khi Hà Nội tăng 5 bậc lên vị trí thứ 191, đưa 2 thành phố của Việt Nam nằm trong top 200 toàn cầu. Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh là những trung tâm đổi mới sáng tạo được coi là một phần thưởng lớn cho hệ sinh thái Việt Nam, hy vọng sẽ có nhiều thành phố thực hiện theo. Với dân số gần 100 triệu dân thì hai hệ sinh thái của Việt Nam được xếp hạng chắc chắn là chưa đủ.

Tổng quan hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam

Hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam đang phát triển mạnh, phần lớn là do quy mô thị trường của nền kinh tế Việt Nam lớn, giúp cho các công ty khởi nghiệp trong nước thành công, có lợi nhuận ngay cả khi họ

Xếp hạng quốc gia	Thành phố	Xếp hạng toàn cầu	Thay đổi thứ hạng (từ 2020)	Tổng số điểm	Ngành vượt trội
1	TP.Hồ Chí Minh	179	+46	2,896	
2	Hà Nội	191	+5	2,431	Vận tải

không mở rộng ra quốc tế. Tuy nhiên, để thực sự trở thành một trung tâm khởi nghiệp tầm khu vực và toàn cầu, Việt Nam sẽ phải đổi mới để có tầm ảnh hưởng trong khu vực hoặc trên toàn cầu. Chính phủ Việt Nam đóng một vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ hệ

sinh thái khởi nghiệp địa phương như tài trợ và thành lập trung tâm công nghệ tại TP. Hồ Chí Minh. Những sáng kiến như Chương trình Đối tác Đổi mới sáng tạo cũng giúp tăng trưởng kinh tế bền vững ở Việt Nam bằng việc hỗ trợ các công ty khởi nghiệp sản xuất và xuất khẩu các sản phẩm và dịch vụ.

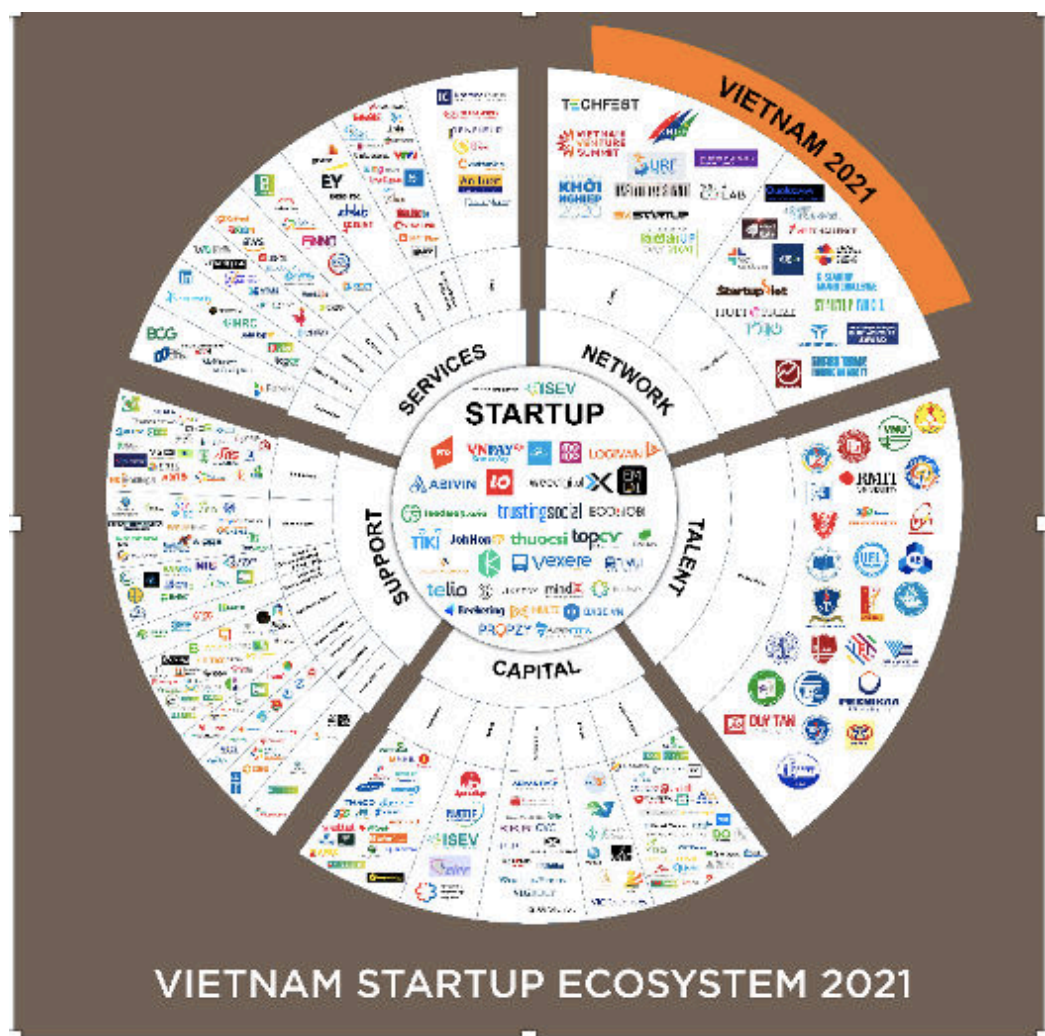
Tuy nhiên, cần có nhiều thay đổi về quy định để thu hút các doanh nghiệp kỹ thuật số đến với đất nước. Việt Nam càng trở thành một xã hội cởi mở, không bị hạn chế về Internet thì hệ sinh thái khởi nghiệp càng dễ phát triển. Theo Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Việt Nam có kế hoạch đạt ít nhất 10 kỳ lân vào năm 2030. Việt Nam có thể kỳ vọng sẽ tăng thứ hạng nhanh chóng cấp quốc gia và các thành phố./.

Những Startup đáng chú ý và những nhà vô địch trong hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam

- Coc Coc (Hanoi, Vietnam): Cốc Cốc là công cụ tìm kiếm được tùy biến cho người Việt Nam.
- Finhay (Hanoi, Vietnam): Finhay là nền tảng công nghệ giúp thế hệ trẻ đầu tư vi mô vào các sản phẩm tài chính.
- Go2Joy (Ho Chi Minh City, Vietnam): Go2Joy là nền tảng O2O di động kết nối khách sạn địa phương và người dùng khách sạn địa phương tại Việt Nam.

CÁC HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VIỆT NAM NĂM 2020

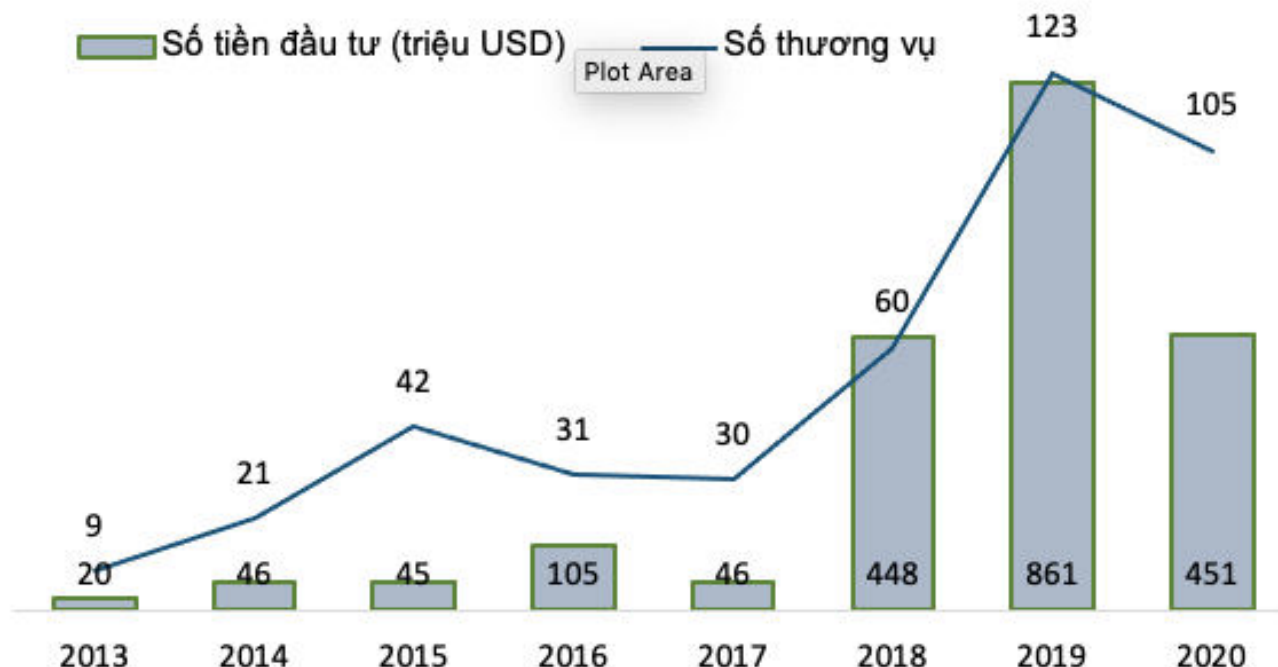

Hoạt động tài chính cho khởi nghiệp ĐMST

Số lượng các quỹ đầu tư mạo hiểm và nhà đầu tư cá nhân có sự tăng trưởng cao và hoạt động bài bản hơn các năm trước. Hiện có 61 quỹ đầu tư hoạt động ở Việt Nam, tăng 50% so với năm 2018. Phần lớn trong số này là các quỹ đầu tư nước ngoài và có 11 quỹ đầu tư trong nước. Theo Báo cáo “Đổi mới sáng tạo và đầu tư công nghệ Việt Nam năm 2020” do Quỹ Do Ventures (Quỹ đầu tư mạo hiểm giai đoạn đầu, tập trung đầu tư vào các doanh nghiệp khởi nghiệp công nghệ tại Việt Nam và Đông Nam Á) và

Trung tâm Đổi mới sáng tạo quốc gia (NIC) đồng phát hành, tổng số vốn đầu tư vào các DNKN công nghệ Việt Nam đạt 451 triệu USD, giảm 48% so với năm 2019 (Hình 1). Sự suy giảm này chủ yếu do sự vắng bóng của các khoản đầu tư đáng kể đã được các công ty lớn khép lại trong năm trước. Giá trị các thương vụ lớn (Series C+) giảm mạnh gần 3 lần trong bối cảnh quy mô và số lượng giao dịch giai đoạn đầu tăng lên. Số lượng các khoản đầu tư giảm ở mức 17%, trong đó ghi nhận 60 thương vụ vào nửa cuối năm - con số tương đương với cùng kỳ năm

Hình 1. Số thương vụ đầu tư và tổng số tiền đầu tư vào các DNKN Việt Nam

Nguồn: Do Ventures (2020), Vietnam Innovation and Tech Investment Report 2020

trước. Sau giai đoạn sụt giảm mạnh vào quý I/2021, hoạt động đầu tư mạo hiểm bắt đầu hồi phục từ quý II trở đi.

Nguồn vốn ổn định vào các DNKN giai đoạn đầu đặc biệt quan trọng đối với toàn bộ hệ sinh thái đầu tư mạo hiểm. Hơn một nửa trong tổng số thương vụ đầu tư vào DNKN công nghệ Việt Nam được thực hiện bởi các quỹ đầu tư trong nước. Đây là chỉ dấu cho thấy vai trò quan trọng của các nhà đầu tư trong nước trong việc hỗ trợ DNKN giai đoạn đầu tiếp tục tiến xa hơn trong giai đoạn nhiều thách thức như hiện nay.

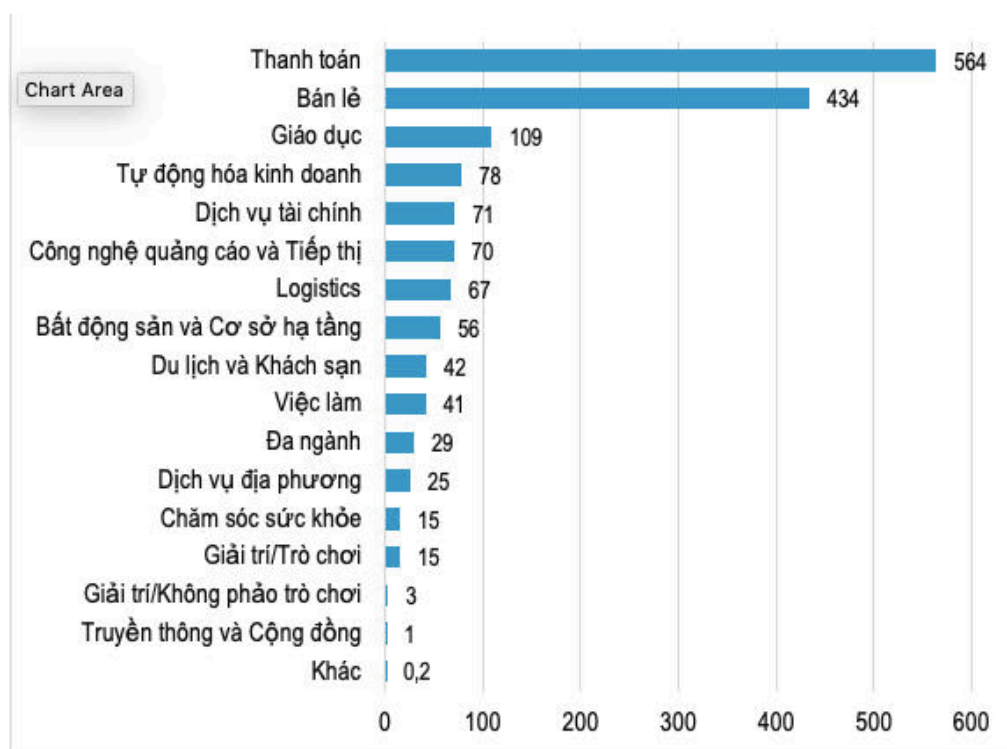
Nguồn vốn đổ vào các lĩnh vực đa dạng hơn. Thanh toán và bán lẻ tiếp tục là lĩnh vực nhận được nhiều nhất những khoản đầu tư giá trị lớn nhờ vai trò chủ chốt trong sự phát triển của nền kinh tế Internet. Một số ngành như HRTech (công nghệ nhân sự), PropTech (công nghệ bất động sản) tiếp tục thu hút vốn đầu tư, trong khi các ngành như EdTech (công nghệ giáo dục), MedTech (công nghệ y tế), và SaaS (phần mềm dạng dịch vụ) đang tăng dần lên do sự

thay đổi trong hành vi của người tiêu dùng và các doanh nghiệp sau COVID-19 (Hình 2).

Trong bối cảnh khó khăn chung của các nền kinh tế toàn cầu bởi đại dịch COVID-19, số lượng nhà đầu tư nước ngoài giảm nhẹ trong năm 2020 cho thấy Việt Nam vẫn là điểm đến thu hút các nhà đầu tư. Hoạt động mạnh mẽ nhất đến từ các nhà đầu tư trong nước và các nhà đầu tư đến từ Hàn Quốc và Singapore, trong khi đó số lượng các nhà đầu tư đến từ Nhật Bản giảm đáng kể.

Các tập đoàn lớn, ngân hàng lớn cũng tiếp tục tham gia huy động, sử dụng nguồn lực tài chính lớn cho khởi nghiệp ĐMST. Ngoài những Quỹ từ các tập đoàn đã được thành lập và đi vào hoạt động từ các năm trước, Quỹ Sáng tạo CMC, FPT Ventures, Viettel Venture, hay Quỹ tăng tốc khởi nghiệp Việt Nam (VIISA) hoạt động với 4 nhà đầu tư chính là FPT, Dragon Capital Group, Tập đoàn Hanwha (Hàn Quốc) và Công ty cổ phần Chứng khoán BIDV), năm 2019 tập đoàn VinGroup đã thành lập Quỹ Nghiên cứu ứng dụng VinTech (VinTech City) vào tháng

Hình 2. Các lĩnh vực hàng đầu của Việt Nam theo vốn đầu tư năm 2020 (triệu USD)

Nguồn: NIC, Do Ventures, Vietnam Innovation & Tech Investment Report 2020

5/2019 và đã đi vào triển khai đầu tư cho các doanh nghiệp, doanh nghiệp KH&CN. Một quỹ khác được thành lập vào năm 2019 là Next100, một nhánh đầu tư của Tập đoàn Technopreneurs NextTech. Đó là một quỹ khởi nghiệp giai đoạn đầu 10 triệu USD với mục tiêu đầu tư 100.000 USD đến 1 triệu USD vào mỗi DNKN sáng tạo. Nhiều tập đoàn, doanh nghiệp khác cũng tích cực tham gia vào thị trường đầu tư cho khởi nghiệp sáng tạo, ví dụ như Masan, VietjetAir, ...

Các ngân hàng như VPBank và TPBank tiếp tục cung cấp các chương trình cho vay ưu đãi cho các DNKN sáng tạo. Trong khi VPBank và UP Coworking cung cấp các cơ sở miễn phí cho các doanh nghiệp DNKN đủ điều kiện. Viettel, tập đoàn nhà nước lớn nhất Việt Nam, đã điều hành và tài trợ cho nhiều sự kiện khởi nghiệp như Viet Challenge, IOT Hackathon và Viettel Advanced Solution Track.

Về mặt thu hút đầu tư, quy mô và chất lượng

thương vụ đầu tư. Theo dữ liệu của thống kê từ Văn phòng Đề án 844, tổng giá trị các thương vụ đầu tư vào DNKN Việt Nam năm 2020 là 290,43 triệu USD; số lượng thương vụ đầu tư là 56; trong đó, 34 thương vụ đầu tư được công bố giá trị. Cụ thể, các lĩnh vực thu hút được nhiều vốn đầu tư (Công nghệ tài chính: 12 thương vụ, tổng cộng 61,2 triệu USD; thương mại điện tử: 8 thương vụ, tổng cộng 143,85 triệu USD; HR (Quản trị nguồn nhân lực): 6 thương vụ, tổng cộng 36,88 triệu USD. Trong đó, 3 thương vụ có giá trị cao nhất là Tiki thuộc lĩnh vực thương mại điện tử, nhận được khoản đầu tư 130 triệu USD; Siêu Việt thuộc lĩnh vực HR, giá trị thương vụ là 34 triệu USD; Fvndit thuộc lĩnh vực công nghệ tài chính, giá trị khoản đầu tư là 30 triệu USD.

Các tổ chức trung gian

Theo số liệu thống kê từ Văn phòng Đề án 844, cả nước hiện có 57 cơ sở ươm tạo (BI) và 25 tổ chức có triển khai các chương trình thúc đẩy kinh doanh

Bảng 1. Một số tổ chức hỗ trợ tài chính cho khởi nghiệp ĐMST

Vốn mạo hiểm	Vốn thiên thần	Quỹ đầu tư tư nhân	Các tổ chức tài trợ	Tập đoàn
Cyber Agent	VIC Partners	Mekong Capital	SpeedUP	VinGroup
Quest Ventures	Vietnam Angel Network	VIGroup	ISEV	CMC
Monks Hill	Angel4us	PENM Partners	Natif	Asanzo
Genesisia Ventures	iAngel	Warburg Pincus	IPP	FPT
Goldengate Ventures	Vietnam Angel Investors Circle	CVC Capital Partners	BIPP	Nexttech Group
Jungle Ventures	Viet Accelerator	KKR		VNPT
500 Startups	ICM	Advantage Partners		Viettel
Febe Ventures	Vinasa	Dragon Capital		Thaco
Access Ventures		Excelsior Capital Asia		Phú Thái
OpenSpace Ventures		GIC		Sovico
Next100		Gaw Capital Partners		Samsung
EWTP		Aura Group		Suntory Pepsico
Venturra				Qualcomm
Nextrans				BKAV
Do Ventures				TGDD
VinaCapital Ventures				VP Bank
Thinkzone				Vietcombank
ESP Capital				SHB
Viet Valley Ventures				APEC
Insignia Ventures				Becamex
Hustle Fund				Sony Erikson
Affirma Capital				Ecopark
KK Fund				Vina Capital
Teko Ventures				
Patamar Capital				
Viisa				
Bon angels				
Viet Capital Asset Management				
VSV Capital				

Nguồn: Văn phòng Đề án 844

(BA), tăng gấp 3-4 lần so với năm 2016. Ngoài các cơ sở ươm tạo tại 3 thành phố lớn, các tỉnh, thành phố có hoạt động khởi nghiệp đang phát triển cũng đã xây dựng được các cơ sở ươm tạo tại địa phương như Bình Dương, Cần Thơ, Sóc Trăng, Trà Vinh, Lâm Đồng và Thái Nguyên. Việc hình thành được các cơ sở ươm tạo tại các địa phương trên giúp doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo tiếp cận được các chương trình đào tạo, ươm tạo chuyên nghiệp, nhờ đó có thể vượt qua giai đoạn khó khăn ban đầu và phát triển ổn định, bền vững.

Tại ba thành phố có hoạt động khởi nghiệp phát triển mạnh mẽ là Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, các vườn ươm đều là các vườn ươm hỗ trợ đa ngành, đa lĩnh vực, qua đó giải quyết các vấn đề của đồng đảo ý tưởng/DNKN trong mọi lĩnh vực. Trong khi đó, một số ít các vườn ươm khởi nghiệp tại các tỉnh lựa chọn ươm tạo DNKN sáng tạo theo một số lĩnh vực và giai đoạn phát triển của DNKN, có thể kể đến vườn ươm doanh nghiệp Becamex ở tỉnh Bình Dương tập trung hỗ trợ DNKN ở giai đoạn ý tưởng và mới thành lập; Vườn ươm doanh nghiệp chế biến và đóng gói thực phẩm Hà Nội lựa chọn hỗ trợ DNKN mới, sáng tạo và năng động trong ngành thực phẩm; Vườn ươm doanh nghiệp tỉnh Sóc Trăng ươm tạo doanh nghiệp do nữ và người dân tộc Khmer làm chủ và nhóm khởi nghiệp có ý tưởng kinh doanh khả thi về phát triển, cung cấp một số sản phẩm/dịch vụ cụ thể và có dự định muốn thành lập doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Sóc Trăng hay mô hình vườn ươm ở Trung tâm hỗ trợ sáng kiến phục vụ cộng đồng, tập trung ươm tạo DNKN tạo tác động xã hội.

Các tổ chức thúc đẩy kinh doanh tập trung toàn bộ tại 3 thành phố lớn là Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh và Đà Nẵng. Phần lớn các tổ chức thúc đẩy kinh doanh đều mới được thành lập, có thời gian hoạt động bắt đầu từ năm 2015, 2016. Đặc điểm của các chương trình thúc đẩy kinh doanh là tập trung vào từng lĩnh vực cụ thể như nông nghiệp, tài chính, ... hoặc tập

trung vào giai đoạn kêu gọi vốn trên sàn chứng khoán cho DNKN, với kỳ vọng sẽ tạo lập được một thể hệ DNKN sáng tạo mới có khả năng thu hút các nguồn vốn trong nước, nước ngoài để chiếm lĩnh thị trường quốc tế.

Về mặt nhân lực hỗ trợ khởi nghiệp, đã hình thành, hoạt động và có sự liên kết của các huấn luyện viên, cố vấn khởi nghiệp chuyên nghiệp. Đây là đối tượng rất quan trọng thường xuyên giúp đỡ, chia sẻ kinh nghiệm kinh doanh và phát triển doanh nghiệp. Song song với sự phát triển về số lượng, lực lượng này cũng đã có sự liên kết, hoạt động, hợp tác chặt chẽ, điển hình là: Mạng lưới hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa (SMEs Mentoring Network), Tổ chức SECO (Thụy Sĩ), Sáng kiến cố vấn khởi nghiệp Việt Nam (Vietnam Mentors Initiative - VMI)...

Về cơ sở vật chất hỗ trợ khởi nghiệp, chỉ trong một thời gian ngắn đã phát triển nhanh chóng số lượng lớn khu làm việc chung (co-working space), với số lượng hiện tại là 170 khu, tăng từ khoảng 70 khu năm 2018 và 41 khu năm 2017. Các khu làm việc chung tập trung chủ yếu tại Hà Nội (69 khu, chiếm 40,6%) và TP. Hồ Chí Minh (78 khu, chiếm 45,9%). Đứng thứ ba là Đà Nẵng, thành phố khởi nghiệp trẻ, năng động với 17 khu làm việc chung, chiếm 10%. Mặc dù mới chú trọng vào phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST trong vài năm trở lại đây nhưng những bước tiến của Đà Nẵng về số lượng khu làm việc chung là đáng ghi nhận. Ngoài ba thành phố lớn, các tỉnh có hoạt động khởi nghiệp tương đối phát triển như Thừa Thiên Huế, Quảng Nam, Hải Phòng, cũng đã hình thành khu làm việc chung, phục vụ cho nhu cầu của DNKN ĐMST của tỉnh.

Đáng chú ý, những tập đoàn hàng đầu thế giới về cung cấp giải pháp khu làm việc chung cũng đã bắt đầu tiến vào thị trường Việt Nam với các trường hợp của Wework đến từ Hoa Kỳ, Kafnu đến từ Úc, Naked Hub đến từ Trung Quốc và Hive đến từ Hong Kong. Mỗi đơn vị trên đều đã có 1 cơ sở khu làm việc

Bảng 2. Một số tổ chức trung gian hỗ trợ khởi nghiệp ĐMST

Vườn ươm	Tổ chức thúc đẩy kinh doanh	Nôi khởi nghiệp	Không gian làm việc chung	Cổ vấn khởi nghiệp
AHBI	Ai20x	Block 71	Aspire	AVSSE Global
B e c a m e x b u s i n e s s incubator	Facebook accelerator	Fram	Belink Office	iMentor
Beta garden	Google for startup accelerator	Infore Technology	Bishub	Innovation Hub
BKHoldings	Grab venture Ignite	Inspire Ventures	Circo	Lafrenchtech
CEI	Nex energy nexus	Pure Moderation	Cogo	VSMA
CSIE	Ninja accelerator	Redfoxlabs	Coplus	SME Mentoring 1-1
CSIP	Shinhan Future's Lab	Sun Startups	Dream Station	VMI
DNES	Sihub-Expara	Wsafe	Dreamplex	
FIIS	TFI		Enouvo	
HBI-IT	Thinzone		G Office	
HBI	VIISA		Geek hub	
HCMUT-TBI	VSV Capital		Geet Space	
HITC	WISE		Innohouse	
Innovation Hub	Zone Startup		Innovation Hub	
KVIP			Kafnu	
NIC			Offoco 168	
NTBIC			Regus	
SHI			Rehoboth	
SHTPIC			Saigon Coworking	
SVF			The Embassy	
Upstar			the Hive	
VMCG			The vuon	
Wecreate			The Youth Five	

Nguồn: Văn phòng Đề án 844

chung tại Việt Nam. Đặc biệt hơn cả là Regus, tập đoàn đa quốc gia với trụ sở tại Luxembourg, đã có 5 khu làm việc chung tại cả Hà Nội, Đà Nẵng và TP. Hồ Chí Minh. Sự có mặt của những thương hiệu lớn trên thế giới tại thị trường Việt Nam cho thấy tiềm năng to lớn của thị trường và có thể kì vọng sẽ có ngày càng nhiều thương hiệu khu làm việc chung quốc tế có mặt tại Việt Nam trong thời gian tới.

Hoạt động liên kết, kết nối, truyền thông

Năm 2020, hoạt động thông tin, truyền thông về khởi nghiệp sáng tạo tại Việt Nam được thúc đẩy mạnh mẽ, không chỉ trên các trang báo/trang tin điện tử, các kênh truyền thống như phát thanh, truyền hình mà cả trên các phương tiện truyền thông mới như mạng xã hội cũng đánh dấu nhiều kết quả đáng chú ý.

Bảng 3. Hoạt động liên kết, kết nối truyền thông năm 2021

Sự kiện	
Techfest	AWStartups Summit
Vietnam Venture Summit	Vietnam Innovation Summit
Whise	Youth Colab
Surf	SV Startup
Festival Khởi nghiệp	Vietnam Startup Day
Cuộc thi	
QVIC	K Startup Grand Challenge
Hack4Growth	Hult Prize
Kawaii	Startup Wheels
Vietchallenge	AI Hackathon reset 1010
Startup Việt	Startup Hunt
Viet Solution	Business Challenge
FutureU	Sharktank
Rice Bowl	Blue Venture Award

Kênh báo điện tử: hoạt động truyền thông về khởi nghiệp sáng tạo trên các trang báo, đặc biệt là báo điện tử, tiếp tục đánh dấu giai đoạn phát triển mạnh mẽ. Hầu hết các trang báo điện tử đều đưa tin về khởi nghiệp, trong đó ít nhất 13 trang báo/trang tin trung ương có chuyên mục riêng về khởi nghiệp. Một số trang báo nổi bật có hoạt động đưa tin thường xuyên về khởi nghiệp sáng tạo và được độc giả đón nhận phải kể đến: VnExpress; Diễn đàn doanh nghiệp; Báo khoa học phát triển, Thời báo kinh tế Sài Gòn, ICTNews, Cafebiz, VnEconomy, Vietnamnet, Báo đầu tư, Báo Tuổi trẻ,

Kênh truyền hình: tính đến thời điểm hiện tại, có 10 chương trình truyền hình về khởi nghiệp được phát sóng. Một số chương trình nổi bật như: Chương trình “Khởi nghiệp công nghệ” phát sóng trên VTV3; Chương trình “Sức bật Khởi nghiệp sáng tạo” phát sóng trên kênh HTV7; Chương trình Shark Tank phát sóng trên VTV3 - gọi vốn đầu tư với cam kết rót vốn 22 triệu USD cho các doanh nghiệp sau mùa thứ 3;

Chương trình “Quốc gia khởi nghiệp” phát sóng trên VTV1, riêng kênh youtube của chương trình đã có 13,3 nghìn người đăng ký với 52 tập được ghi hình. Ngoài ra, các chương trình như Cafe khởi nghiệp, Sáng tạo khởi nghiệp cũng đang duy trì phát sóng hằng tuần. Từ các chương trình này, những kinh nghiệm và kiến thức về kinh doanh, công nghệ, tài chính,... đã đến gần hơn với khán giả nhờ có sự phân tích và đánh giá trực tiếp từ nhiều góc nhìn của các chuyên gia và các nhà sáng lập doanh nghiệp.

Mạng xã hội: Facebook trở thành một kênh truyền thông không thể thiếu của các tổ chức trong hệ sinh thái khởi nghiệp. Các Fanpage tiêu biểu như: Shark Tank Việt Nam, Quốc gia khởi nghiệp, Khởi nghiệp Việt Nam, Hành trình khởi nghiệp, Cà phê khởi nghiệp,... với số lượng theo dõi từ hàng chục nghìn đến hàng trăm nghìn người. Một số cộng đồng lớn về khởi nghiệp như: Tìm bạn khởi nghiệp (Business Group) với 177.401 thành viên; KNNV.VN với 65.506 thành viên; Group “Launch” với 42.107

thành viên ,....

Hiện có khoảng 10 chuyên trang thông tin về khởi nghiệp. Các trang/nền tảng thông tin là nơi tổng hợp, cung cấp các thông tin, CSDL, kiến thức hữu ích liên quan đến khởi nghiệp. Cổng thông tin khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia (<https://startup.gov.vn/>) là cổng thông tin chính thống duy nhất của Chính phủ về khởi nghiệp ĐMST tại Việt Nam, cung cấp hệ thống thông tin hữu ích cho các nhà khoa học trẻ, thanh niên, sinh viên trên cả nước bao gồm: hệ thống các CSDL các DNKN, tổ chức ươm tạo, thúc đẩy kinh doanh, các quỹ đầu tư, cơ sở pháp lý, kiến thức và tư liệu phục vụ quá trình khởi nghiệp,...

Các sự kiện, cuộc thi ngày càng hướng tới mục tiêu kết nối và gọi vốn thành công cho DNKN sáng tạo, có thể kể tới như Cuộc thi Sáng tạo và Đầu tư Marubeni của Nhật Bản dành cho Startup Fintech; Cuộc thi SpaceShare Startup Talent, Hội nghị Việt Nam Venture Summit 2020, Vietnam Innovation Summit 2020, Vietnam Startup Day 2020, Festival Khởi nghiệp 2020, ...

Bên cạnh những sự kiện khởi nghiệp tiêu biểu tại ba thành phố lớn Hà Nội, Đà Nẵng và TP. Hồ Chí Minh, năm 2020 có 2 sự kiện khởi nghiệp có quy mô

đó là Techfest vùng Đồng bằng sông Cửu Long tại Bến Tre và Techfest vùng Đông Nam Bộ tại TP. Hồ Chí Minh.

Nổi bật nhất là chuỗi sự kiện Ngày hội khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia TECHFEST Việt Nam 2020 được tổ chức bao gồm: các sự kiện Techfest vùng, các sự kiện Techfest quốc gia, các hoạt động kết nối đầu tư, huấn luyện và rất nhiều hoạt động tại sự kiện chính diễn ra tại thành phố Hà Nội từ ngày 27-29/11/2020. Techfest quốc gia 2020 đã thu hút sự tham gia của hơn 6500 lượt người tham dự trực tiếp và trên 50.000 lượt tham dự trực tuyến tại hơn 40 hội thảo, hội nghị, tọa đàm; thu hút sự tham gia của hơn 150 nhà đầu tư, quỹ đầu tư trong và ngoài nước với mức đầu tư đạt hơn 14 triệu USD, chưa kể đến kết quả của các hoạt động kết nối đầu tư riêng tại các vườn ươm của khu vực tư nhân, các làng công nghệ trong khuôn khổ Techfest. Sự kiện đã một lần nữa khẳng định các thành tựu từ khoa học, công nghệ và ĐMST trong thời kỳ mới sẽ là động lực thúc đẩy giúp Việt Nam ngày càng phát triển mạnh mẽ.

Nguyễn Lê Hằng (tổng hợp)

Tài liệu tham khảo:

- NIC, Do Ventures, Vietnam Innovation & Tech Investment Report 2020
- Báo cáo tổng kết năm 2020 của Văn phòng Đề án 844

TOÀN CẢNH ĐẦU TƯ VỐN MẠO HIỂM QUÝ 1 NĂM 2021 (P1)

Đầu tư vốn mạo hiểm (VC) toàn cầu đã đạt mức tăng kỷ lục trong Quý 1 năm 2021 do các nhà đầu tư ở hầu hết các khu vực trên thế giới tiếp tục tập trung vào các giao dịch giai đoạn cuối.

Con số kỷ lục về các giao dịch hơn 1 tỷ USD

Quý 1 năm 2021 có 9 thương vụ VC đạt trị giá hơn 1 tỷ USD, chiếm gần 17 tỷ USD đầu tư VC toàn cầu. Mỹ chiếm phần lớn các vòng huy động vốn lớn này, bao gồm các khoản huy động vốn của Robinhood, Rivian Automotive, VillageMD, GoPuff và Databricks. Xingsheng Selected có trụ sở tại Trung Quốc, Lalamove có trụ sở tại Hồng Kông và Klarna có trụ sở tại Thụy Điển là chủ các khoản huy động vốn còn lại. Các công ty chủ của các khoản đầu tư kỷ lục này thuộc nhiều lĩnh vực đa dạng, bao gồm công nghệ tài chính, thương mại điện tử, ô tô, giao hàng, logistics, ngân hàng bán lẻ thách thức (Challenger banking) và chăm sóc sức khỏe.

Quy mô giao dịch trung bình tăng đáng kể

Quy mô giao dịch trung bình tăng đáng kể ở tất cả các giai đoạn giao dịch trong Quý 1 năm 2021, với quy mô giao dịch trung bình của các giao dịch Vòng Series D + tăng từ 60 triệu USD năm 2020 lên 100 triệu USD trong Quý 1 năm 2021. Định giá trước trung bình toàn cầu cho các giao dịch cũng tăng mạnh, đặc biệt đối với Vòng Series C và Series D +; đối với vòng Series C, định giá trước trung bình toàn cầu cho các giao dịch đã tăng từ 192 triệu USD năm 2020 lên gần 278 triệu USD trong Quý 1 năm 2021, còn đối với Vòng Series D +, con số này tăng gần gấp đôi, từ 489 triệu USD năm 2020 lên 965 triệu USD trong Quý 1 năm 2021.

Các công ty kỳ lân thu hút được nguồn vốn đáng kể

Các công ty kỳ lân là những người chiến thắng lớn trong đầu tư VC toàn cầu trong Quý 1 năm 2021, chiếm gần 40% tổng số vốn VC. Trong Quý 1, hơn 49 tỷ USD được huy động qua 182 vòng gọi vốn cho các công ty kỳ lân, so với 100,5 tỷ USD được huy động qua 403 vòng cho các công ty kỳ lân trong cả năm 2020. Sự huy động vốn này phản ánh mối quan không ngừng nghỉ của các nhà đầu tư đối với các công ty trưởng thành ở giai đoạn cuối.

Tốc độ giao dịch tăng nhanh, giúp thúc đẩy định giá

Thị trường VC toàn cầu chứng kiến hoạt động bùng nổ trong Quý 1 năm 2021 khi các nhà đầu tư trên toàn thế giới cạnh tranh để giành được những giao dịch lớn nhất và tốt nhất. Với nhiều công ty xuất hiện để gọi vốn các vòng tiền IPO (bán cổ phần lần đầu ra công chúng), dường như có rất nhiều FOMO (nỗi sợ bị bỏ lỡ) trên thị trường khi các nhà đầu tư tìm cách thực hiện các giao dịch. Sự cạnh tranh mạnh và nhiều vòng đăng ký vượt mức đã giúp đẩy nhanh hoạt động giao dịch lên rất nhiều, ít nhất là đối với các giao dịch giai đoạn cuối. Ngoài ra còn thúc đẩy định giá tăng lên. Trong khi tốc độ giao dịch chủ yếu tăng nhanh ở Mỹ, thì tốc độ thực hiện giao dịch ở châu Âu cũng tăng nhanh chóng.

Các nhà đầu tư tiếp tục tập trung vào những

lĩnh vực phát triển trong đại dịch, nhưng những lĩnh vực trong tình trạng 'bình thường mới' cũng được đề ý

Như đã thấy trong năm 2020, COVID-19 đã không làm ngừng đầu tư VC. Đại dịch thực tế đã làm tăng huy động vốn trong nhiều lĩnh vực do các nhà đầu tư tìm cách tham gia vào các công ty công nghệ trong những lĩnh vực có cầu tăng nhanh chóng, gồm các lĩnh vực như phần mềm như một dịch vụ, giao hàng và một loạt các giải pháp kỹ thuật số tập trung vào người tiêu dùng - từ edtech và gaming tới các dịch vụ y tế kỹ thuật số. Quý 1 năm 2021 lại tiếp tục xu hướng này. Fintech là lĩnh vực thành công lớn ở hầu hết các khu vực trên thế giới trong Quý 1 năm 2021, ngoài ra là các giải pháp logistics, giao thực phẩm, edtech và B2B.

Hiện vắc xin đang được phân phối, nên nhiều nhà đầu tư đang tính tới đường dài bằng cách xác định các công ty và mô hình kinh doanh có khả năng phát triển mạnh trong thời kỳ hậu đại dịch 'bình thường mới'. Trong khi các giải pháp B2B và fintech vẫn là những mục tiêu sáng giá trong tầm ngắm của các nhà đầu tư, thì những lĩnh vực khác cũng giành được sự quan tâm. Các lĩnh vực bị đại dịch tàn phá nhưng được kỳ vọng sẽ hồi sinh mạnh mẽ cũng có thể dành được sự quan tâm của các nhà đầu tư - chẳng hạn như các công ty lữ hành và du lịch.

Tăng mạnh số lượng kỳ lân ra đời

Trên toàn cầu, gần 100 công ty kỳ lân được thành lập trong Quý 1 năm 2021 - một sự đột biến lớn so với những xu hướng lịch sử. Mỹ chiếm hơn một nửa số kỳ lân mới này, bao gồm các công ty từ Clubhouse và Sidecar Health đến Axiom Space và Socure. Phạm vi Châu Mỹ rộng hơn cũng xuất hiện những kỳ lân mới, gồm PointClickCare và Dapper Labs có trụ sở tại Canada và MadeiraMadeira có trụ sở tại Braxin. Sự trưởng thành, phát triển của thị trường VC của Châu Âu cũng được thể hiện qua việc khu vực này đã sinh ra gần 20 kỳ lân mới trên

tám vùng thuộc châu Âu, bao gồm cả các trung tâm đổi mới ít được biết đến như Áo (BitPanda), Thổ Nhĩ Kỳ (Getir) và Thụy Sĩ (Nextthink).

Mặc dù hoạt động đầu tư VC vững mạnh, nhưng châu Á chỉ có năm kỳ lân mới ra đời trong Quý 1 năm 2021, bao gồm Digit Insurance và Five Star Business Finance ở Ấn Độ, WeBull và Yunxuetang ở Trung Quốc và PatSnap ở Singapore. Có thể lý giải cho hiện tượng này phần nào là do sự tập trung của các nhà đầu tư VC vào các kỳ lân đã có.

Giá trị thoái vốn đạt mức cao kỷ lục trong hai quý liên tiếp

Hoạt động thoái vốn trên toàn cầu tiếp tục tăng mạnh, với giá trị thoái vốn đạt kỷ lục là 284 tỷ USD qua 667 giao dịch trong Quý 1 năm 2021 so với 472 tỷ USD qua 2.219 giao dịch trong cả năm 2020. Trong Quý 1 năm 2021, gã khổng lồ thương mại điện tử Hàn Quốc Coupang đã có đợt IPO giá trị nhất - huy động 4,5 tỷ USD trên sàn NYSE. Tại Châu Âu, Auto1 có trụ sở tại Đức và Trustpilot có trụ sở tại Đan Mạch đã tổ chức các đợt IPO thành công. Tuy nhiên, Deliveroo có trụ sở tại Anh lại có một đợt IPO đầy khó khăn; hiệu suất dưới mệnh giá của nó có

thể khiến các nhà đầu tư có cái nhìn sâu hơn về các công ty trong lĩnh vực giao hàng đang phát triển - tăng trọng tâm của họ vào lợi nhuận.

Niên yết trực tiếp tiếp tục là một lựa chọn thoái vốn khả thi, như được chứng tỏ qua nền tảng trò chơi điện tử Roblox có trụ sở tại Mỹ. Cryptoexchange Coinbase cũng đã công bố các kế hoạch ra công chúng bằng cách niêm yết trực tiếp, với cổ phiếu của công ty này dự kiến bắt đầu giao dịch sớm vào Quý 2 năm 11.

Trong khi đó, niêm yết lần hai tăng mạnh ở châu Á, chủ yếu do các công ty Trung Quốc tìm cách giảm thiểu rủi ro liên quan đến những thay đổi ở các quy định niêm yết của Mỹ. Trong quý, Baidu, công ty khổng lồ có trụ sở tại Trung Quốc đã huy động được 3,1 tỷ USD và nền tảng xe cộ Autohome đã huy động được 688 triệu USD thông qua niêm yết lần hai trên SEHK.

Cơ sở SPAC tiếp diễn - bắt đầu lan ra ngoài phạm vi nước Mỹ

Mối quan tâm đến SPAC tăng gần như theo cấp số nhân trong Quý 2 năm 21 - với các công ty trên toàn thế giới đang bắt đầu để mắt tới hiện tượng

đang diễn ra ở Mỹ trong thời kỳ gần đây. Trong Quý 1 năm 2021, rất nhiều SPAC đã được tạo ra. Một loạt nhiều công ty cũng đã công bố các kế hoạch sáp nhập SPAC trong Quý 1 năm 2021, bao gồm WeWork, công ty proptech Offerpad và công ty foodtech AeroFarms có trụ sở tại Mỹ, nền tảng giao dịch eToro5 có trụ sở tại Israel và Grab có trụ sở tại Ấn Độ. SPAC được nhiều công ty khởi nghiệp coi là phương tiện để ra mắt công chúng nhanh hơn so với IPO truyền thống.

Các doanh nghiệp lớn vẫn là nguồn đầu tư quan trọng của VC

Đầu tư VC của doanh nghiệp vẫn ở mức rất cao trên toàn cầu do nhiều doanh nghiệp có thâm niên tiếp tục đẩy mạnh nỗ lực kỹ thuật số và tìm kiếm các công ty khởi nghiệp sáng tạo có thể giúp họ cải thiện các sản phẩm và dịch vụ kỹ thuật số cũng như nâng cao hiệu quả hoạt động nội bộ của họ.

Các xu hướng cần quan sát

Đầu tư VC được kỳ vọng sẽ tiếp tục vững mạnh trên toàn cầu trong Quý 2 năm 21, đặc biệt là trong các lĩnh vực như fintech và dịch vụ B2B. Trí tuệ nhân tạo, robotics và các giải pháp liên quan đến blockchain - bao gồm cả các mã thông báo không thể thay thế, cũng được kỳ vọng là những ưu tiên của các nhà đầu tư VC.

Hoạt động thoái vốn dự kiến sẽ vẫn tăng mạnh. Những vụ sáp nhập SPAC có thể sẽ tiếp tục thành công với vai trò là một phương án ra mắt công

chúng cho các công ty tại các khu vực quan trọng trong Quý 2 năm 21, mặc dù việc liệu chúng có trở thành xu hướng nóng trong dài hạn hay không sẽ còn phụ thuộc vào kết quả của các vụ sáp nhập SPAC được công bố trong vài quý tới.

NƯỚC MỸ: ĐẦU TƯ VC TĂNG MẠNH TRONG QUÝ 1 NĂM 2021, PHÁ VỠ KỶ LỤC TRƯỚC ĐÓ

Các giao dịch trị giá hơn 1 tỷ USD làm tăng số lượng đầu tư

Các giao dịch rất lớn đã giúp thúc đẩy đầu tư VC vào Mỹ, bao gồm khoản huy động 3,4 tỷ USD của công ty tài chính Robinhood; 2,6 tỷ USD do công ty xe điện Rivian Automotive huy động được; 1,1 tỷ USD được huy động bởi app giao hàng GoPuff; 1,1 tỷ USD và 1 tỷ USD được huy động bởi nền tảng quản lý thực hành chăm sóc sức khỏe VillageMD và công ty phần mềm phân tích dữ liệu Databricks. Các thương vụ này không chỉ nêu bật sức mạnh của thị trường VC Mỹ mà còn cả tính đa dạng của nó - với mỗi công ty phản ánh một lĩnh vực đầu tư nóng hổi khác nhau, bao gồm fintech, ô tô, logistics và chăm sóc sức khỏe.

Quy mô giao dịch ngày càng tăng và số lượng giao dịch lớn hơn 100 triệu USD có thể cũng góp phần tạo nên kỷ lục 64 kỳ lân sinh ra ở Mỹ, bao gồm các công ty như Hinge Health, Dremio, Enfusion, Axiom Space, BlockFi, Pilot.com và Cameo.

Tốc độ giao dịch tăng nhanh ở các giao dịch giai đoạn cuối

Quý 1 năm 21 đã chứng kiến tốc độ giao dịch ở Mỹ bùng nổ, với các vòng gọi vốn lớn được đăng ký quá mức do các nhà đầu tư cạnh tranh nhau. FOMO - nỗi sợ bị bỏ lỡ - dường như là một mối quan tâm thực sự đối với các nhà đầu tư có trụ sở tại Mỹ khi mà các vòng giai đoạn cuối và tiền thoái vốn tiềm năng thu hút sự quan tâm mạnh mẽ và đầu tư nhanh chóng. Ngay cả những thách thức liên quan đến hoạt động kinh doanh trong thời kỳ đại dịch cũng không cản trở được tốc độ giao dịch ở Mỹ, với

hầu hết các nhà đầu tư và công ty khởi nghiệp hiện đã quen với việc thực hiện các giao dịch từ xa. Trong khi các nhà đầu tư VC ở Mỹ tiếp tục triển khai vốn cho các vòng Series C và các vòng sau, thì huy động vốn giai đoạn đầu vẫn còn yếu.

SPAC đang thu hút sự chú ý đáng kể do lãi suất thoái vốn vẫn ở mức cao

SPAC tiếp tục có được vị thế ở Mỹ với vai trò là một giải pháp thay thế cho các đợt thoái vốn IPO truyền thống trong Quý 1 năm 2021. Một số lượng lớn các công ty SPAC đã được thành lập ở Mỹ trong những quý gần đây và mỗi một công ty SPAC này sẽ cần tìm một công ty để đầu tư trong vòng hai năm tới. Tính khả dụng và sự rõ nét càng tăng của các giao dịch SPAC đã khiến nhiều công ty xem việc sáp nhập SPAC như một lựa chọn thoái vốn tiềm năng. Một số công ty đang tính tới phương án IPO trong vòng 2-3 năm tới hiện đang xem SPAC như một cơ hội để ra mắt công chúng sớm hơn.

Một mối quan ngại liên quan đến sự gia tăng các giao dịch SPAC là nguy cơ các công ty ra mắt công chúng trước khi họ được trang bị tốt để thực hiện

việc đó. Mặc dù các giao dịch SPAC dự kiến sẽ vẫn là một lựa chọn thoái vốn quan trọng trong Quý 2 năm 2021, việc sử dụng SPAC về lâu dài có thể sẽ phụ thuộc vào hiệu quả hoạt động của các công ty đã thoái vốn gần đây thông qua sáp nhập SPAC.

Niên yết trực tiếp cũng tiếp tục được coi là một giải pháp thay thế IPO tiềm năng; trong Quý 1 năm 2021, nền tảng trò chơi điện tử Roblox đã tiến hành niên yết trực tiếp, với giá cổ phiếu tăng 50% trong ngày đầu tiên giao dịch.

Các nhà đầu tư VC quan tâm đến AI và phân tích dữ liệu tập trung các cơ hội trong lĩnh vực công nghệ chăm sóc sức khỏe

Healthtech tiếp tục là lĩnh vực đầu tư hấp dẫn ở Mỹ trong Quý 1 năm 2021. Trong quý, các nhà đầu tư ngày càng quan tâm đến các giải pháp sức khỏe tập trung vào người tiêu dùng, chẳng hạn như theo dõi sức khỏe và các giải pháp thể dục được cá nhân hóa. Các nhà đầu tư cũng đặc biệt quan tâm đến các công ty có thể kết nối dữ liệu và dự đoán kết quả bằng cách sử dụng AI và phân tích dữ liệu. Các nhà đầu tư coi sự giao thoa giữa AI và sức khỏe là

một cơ hội rất lớn, cho thấy nó sẽ vẫn là một lĩnh vực đầu tư hấp dẫn trong tương lai gần.

Các nhà đầu tư VC đặt cược vào tình trạng bình thường mới

Đại dịch đã làm tăng tốc độ chuyển đổi kỹ thuật số đối với nhiều doanh nghiệp và giúp cả người tiêu dùng lẫn các công ty nhìn thấy tiềm năng của lĩnh vực này. Với việc tiêm chủng vắc xin đang tăng lên, các nhà đầu tư VC hiện đang bắt đầu tính tới tình trạng bình thường mới sẽ như thế nào, và phân biệt các mô hình kinh doanh quan trọng trong đại dịch với những mô hình có thể sẽ vẫn có nhu cầu khi COVID-19 chấm dứt. Điều này có thể dẫn đến việc giảm đầu tư vào một số các ngành - chẳng hạn như edtech, với kỳ vọng học sinh sẽ trở lại trường học hoàn toàn. Các lĩnh vực khác dự kiến sẽ vẫn hấp dẫn các nhà đầu tư với kỳ vọng rằng một số hoạt động sẽ vẫn phát triển mạnh ngay cả trong tình trạng bình thường mới - bao gồm các lĩnh vực như fintech, Dịch vụ B2B, giao hàng và hậu cần.

Các xu hướng cần theo dõi ở Mỹ

Đầu tư VC vào Mỹ dự kiến sẽ vẫn mạnh và định giá dự kiến sẽ vẫn ở mức cao trong Quý 2 năm 2021 do các nhà đầu tư VC tiếp tục cạnh tranh để có được những giao dịch hấp dẫn nhất. Fintech dự kiến sẽ vẫn là một lĩnh vực đầu tư rất nóng, bên cạnh các giải pháp kỹ thuật số và hầu hết các lĩnh vực của AI.

Hoạt động IPO có thể sẽ vẫn rất mạnh, bao gồm cả IPO truyền thống và niêm yết trực tiếp. Nhiều công ty SPAC cũng được dự kiến sẽ hình thành trong Quý 2 năm 2021, trong khi các vụ sáp nhập SPAC có thể sẽ tăng lên.

Phuong Anh (Venture Pulse Q1 2021, KPMG, 21/4/2021)

